

VILÁGSZEMLE

Irta: Sulhóf József

Amikor Moszkvában összeül a Külügyminiszteri Tanács, hogy elkészítse a német és osztrák békeszerződéseket: az emberiség sorsának és jövőjének vetik meg alapját az elkövetkezendő időszakra. Ezúttal nem egy, a politikában agyonkoptatott szölamról van szó. Mély és súlyos tartalmat ad ennek a megállapításnak az a körülmény, hogy ezúttal Moszkvában valóban a tartós béke, vagy az új súrlódások melegágya készül. Az első imperialista háború után, 1919-ben a bosszú és rövidlátás szabta meg a békefeltételeket. Ezúttal szó nincs bosszúról, még kevésbé politikai rövidlátásról. Minden oldalról pontosan megszabott célokat követnek, amelyek *tulélezett* vonalakban körülbelül így határozták meg:

1. A monopolisztikus csúcsok imperialista világuralmi törekvéseikben egyelőre a tőkésvilág feletti uralmat akarják biztosítani, hogy az így kiépített támaszpontokból kiindulva, később, rohamra induljanak a világ többi része ellen.

2. A való demokrácia törekvése mindenütt békét teremteni, mert soha még a béke nem volt nagyobb létszükséglete az emberiségnek. Meg kell erősödniök a tőkésállamok demokratikus tömegeinek is, hogy a demokratikus országokra támaszkodva nyomást gyakoroljanak és fékezzék a maguk imperialistáit. Így a demokratikus erők és hatalmak maguk is hadállások, helyzetelőny biztosítására törekcsenek. Messzebbmenő, természetes célkitűzése összefogás a demokratikus erőkkel szerte a világon a tartós béke biztosítására.

Természetesen az ilyen éles elhatárolás nem teljesen pontos. De a moszkvai tanácskozások eredményei aszerint alakulnak, sikerül-e megtalálni a megoldást olyan együttműködés megteremtésére, amelyben a kétféle, egymástól eltérő világnézetben alapuló rendszer, egymás mellett, párhuzamosan megoldja a fejlődés kérdéseit a világban, amit Sztalin generalísszimusz *nagyon és elképzelhetőnek* tart.

A nehézségeket nem szabad túlértékelni, de nem szabad lebecsülni sem. Ha, mint Truman elnök kijelentette, Amerika valóban a potsdami határozatok elvi alapjain áll, akkor *a megegyezés alapja megvan*. A potsdami határozatok a történelmi tapasztalatokat, a fejlődés tudományos alapossággal való kiszámítását és a tökéletes józanságot jelentik. Alapjuk az, hogy Németországban meg kell semmisíteni a nagybirtokos és finánc-tőke erőforrásait, mivel ezek a militarista és imperialista törekvések erőforrásai. Végre kell tehát hajtani a földreformot és a trösztök, koncernek, monopólok felosztását és — leszerelve a túlméretezett német ipar egy jelentős részét, e felszereléseket jóvátétel fizetésére használják fel. Ezzel megszűnnek az aránytalanságok a túlfejlett német ipar és a gazdaságiilag elmaradt és lerombolt kisállamokban, amelyeknek újlépítése ezzel meggyorsul. Ez azt jelenti, hogy elveszik az imperialista Németország terjeszkedésre hajtó erejét és megnöveleik a kisállamok gazdasági erejét, amelyek eddig függő helyzetben és kiszolgáltatottságban voltak a német gazdasággal szemben. Ezzel átalakul a német nép életének és fejlődésének gazdasági alapja és természetszerűleg kihal, de mindenképpen lényegesen csökken az imperialista, erőszakos hódító szellem.

Ezen nagyon józan politikai elgondolásoknak a megvalósítására eddig, a németországi szovjet megszállási övezeten és a Lengyelországhoz csatolt területeken kívül nagyon kevés történt. Kezdetből fogva megmutatkozott és mind határozottabb formában megmutatkozik az angolszász monopolisták teljesen eltérő célkitűzése. A monopolisztikus tőke, amely a háborúból már amúgy is a legnagyobb hasznot húzta, saját vadászterületéül akarja kiaknázni Németországot. A Ruhr- és Rajna-vidék ipari erejét nemcsak nem akarja gyengíteni, hanem ez az ipari erő volt a német imperializmus egyik legerősebb támasza, hanem arra akarja kihasználni, hogy rabságba vetve a német gazdaságot, ezen keresztül megszerezze magának és maga erejével növelje ugyanazt a gazdasági és

politikai befolyást a gazdaságilag elmaradtabb európai országokkal szemben, amellyel Németország rendelkezett. Mindaz, ami az utóbbi egy évben Németország angol és amerikai megszállási övezeteiben történt, ezt a célt szolgálta. Ezért egyesítették gazdaságilag a két övezetet, ezért tűrik el a ruhr-vidéki szénszállítások szabotálását, nem hajtják végre a jóvátételi szállításokat, nem valósítják meg a német hadi és hadi-vonatkozású ipar teljes leszerelését és ezért helyezik vissza állásaikba a német nácivezetőket, annak a fasiszta gazdasági rendszernek a képviselőit, amely előbb gazdasági rabságba vetette és azután legázolta a kisországokat. Magától értetődő, hogy ebből a befolyásból a német népek semmi haszna és előnye nem lehet. Az amerikai és angol ügynökök lázas sietséggel, minden hatalmi erőszak igénybevételével szerzik meg a német szabadságokat és a német gyárak részvényeit. A német monopolisták pedig bizonyos átcsoportosításokkal, érdekfentartásokkal készségesen adják át részvénykötegeik egy részét, abban bízva, hogy ezzel megmentik értékeiket.

Ahogy az amerikai imperializmus világszerte kiszóritani igyekszik minden versenytársat és egyeduralomra törekszik, — nem kímélve természetesen az angol monopolokat sem, — Németországot is hárnas cézzal igyekszik korlátlanul hatalmukba keríteni. Így akarják biztosítani a német piacot, felhasználni a német gazdasági erőt és szekerükbe fogni a német militarizmust. *Kurdely Edvárd* megállapítja, hogy az amerikai monopolisztikus erők a hitleri állam bukásában nemcsak a fasizmus, az ellenség és a versenytárs felett aratott győzelmet látták, hanem egyben, sőt elsősorban a lépcsőfokot saját imperialista világhatalmuk megvalósítása felé. Az amerikai monopolisztikus csúcsok hiszik, hogy nekik sikerül megvalósítani azt, ami Hitlernek nem sikerült.

Otto Kuusinen az Európa feletti gyámkodásra irányuló törekvésekről írva, az angolszász reakciós körök kísérleteivel foglalkozik, amelyek a Szovjet Hadsereg által felszabadított kelet-európai államok belügyeinek és gazdaságának befolyásolására irányulnak. Megemlékezik arról a nyomásról, amelyet gazdasági, politikai és földalatti mozgalmak támogatásának eszközeivel gyakorolnak a kelet-európai államokra, amelyek felett gyámkodni akarnak. Ezek a Nyugati Tömb, vagy »Európai Egyesült Államok« jelszavával hirdetett, a valóságban imperialista tervek, nemcsak az egyes békeszerető országok függetlenségét fenyegetik, hanem megnehezítik a tartós béke megteremtését is Európában és az egész világon. Lehetően tartós békét teremteni az ellenséges tömbökre oszló világban, ahol a nemzetközi együttműködést egy hatalom parancsuralmával akarják felváltani. Amikor az európai államok ma függetlenségüket védik, egyúttal a béke ügyét is védelmezik.

Ez a megállapítás helytálló Németország tekintetében is, azzal a kiegészítéssel, hogy Németország még nem védelmezheti maga a függetlenségét. Az angolszászok valami német egyesült államok, vagy egyéb szövetségi rendszerrel akarják megoldani a német kérdést, mert így az államok egymásközötti egyenlősúlyozásában tartósan biztosíthatják az idegen monopolok befolyását és hatalmát. A Szovjetunió ezzel ellentétben az erős, központosított Németország megteremtését kívánja, de nagybirtokok, monopolok és fegyvergyárak nélkül, a dolgozó nép vezetésével, mivel ez jelentéktelenül a legjobb biztosítékot a demokratikus fejlődésre. Semmi esetre sem szabad megengedni egy weimari Németország megteremtését.

Ahhoz, hogy a két ellentétes fel fogás között előreláthatóan kialakuló erőviszonyokat lemérhessük, meg kell ismernünk azon országok viszonyait, amelyek a legnagyobb felelősséget viselik és így a legfontosabb szerephez jutnak a békefeltevélek megállapításánál. Meg kell ismernünk mindennekeült annak a közeledő gazdasági válságnak a tényezőit, amelynek előrevetett árnyéka máris érezteti hatását az Egyesült Államok politikájában és amelynek — kétségtele-

nül — egyaránt lesznek kihatásai az imperialista erőszak fokozódására és a demokratikus tömegek fejlődésére.

Varga Jenő körülbelül a jövő évre tartja esedékesnek az amerikai válság bekövetkezését. Amerikában az ipari termelés 1946-ban az 1943-évihez képest több mint egyharmaddal csökkent, az árukészletek növekedése megkezdődött, a szállításra szoruló nyersanyagok tőzsde árai zuhanásszerűen esnek és az ipari részvények árfolyamai hasonló irányzatot mutatnak. Mindez a válság közeledtéről tanuskodik. Amilyen mértékben növekedik a veszély a monopolók számára, úgy igyekeznek azt különböző erőszakos eszközökkel elhárítani. Ezek között szerepelnek a fegyverkezésre fordított óriási összegek, a munkásvédelmi törvények hatályon kívül helyezése, a piac érdekében végrehajtott erőszakos beavatkozások más országok belügyeibe, a brit birodalom területén erőszakosan, az angol érdekek teljes mellőzésével végrehajtott terjeszkedések, a beszivárgás a tőkés államok gazdaságába, vagyis a tőke külföldre mentése, a fegyvercsörtetés, háborús uszítás egyes — mint Sztalin generálisszimusz mondta — gyengébb idegzetű politikusok megfélemlítésére és végső, de nem utolsó sorban az amerikai belpolitika egyre kevésbé demokratikus átszervezése.

A monopolisták befolyása annyira érvényesül Moszkvában, az amerikai küldöttség szerepében, amennyire a monopolisztikus imperialista csúcok az államcsúcsokkal összefonódva érvényesülni tudnak. Az államcsúcsokra azonban bizonyos nyomást gyakorolnak a demokratikus tömegek is. A demokratikus erők fejlődése Amerikában és Angliában, a munkáim és a termelési eszközök különbözőségénél fogva lényegesen eltérő. Az amerikai túlhaajszoltan dolgozó ember sokkal nehezebben tér le az ökonomizmus vonaláról. A politikát még nemrégiben is csak egyik üzletágnak tekintette, amiért jórészt az amerikai politikusok korrupsztása felelős.¹⁾ A munkástörvények megszüntetése, a dolgozók teljes jogfosztottsága a monopolok kapzsi védekezését jelenti a közeledő válsággal szemben. Természetes, hogy ezek az intézkedések megfelelő politikai fölvilágosítás mellett józanítólag hatnak a dolgozó tömegekre és az ipari munkások szakszervezeti szövetsége, a CIO mindjobbán letér a pusztá gazdasági ténykedésről és politikai téren is erősíti harcát a munkásság védelmére. A monopolok egyelőre megtájtálták a másik szakszervezeti szövetségben, az Amerikai Munkászövetségben azt az eszközt, amellyel ellensúlyozzák a CIO harcát, de a CIO ereje növekedőben van. Mikor lesz komoly politikai tényezővé, azt nehéz kiszámítani. Wallace, Ikes, Pepper, a roosevelti politikai vonal fenntartásának elharcosai maguk sem mertek nyíltan nekivágni egy harmadik párt megalakításának. Egyelőre csak a Demokrata Párt tisztogatásával kísérleteznek és csak sikertelenség esetén látnak hozzá a szervezéshez, hogy az 1948-as választásokra felkészüljenek. A választások egybeesnek a gazdasági válság várható kibobbanásának időpontjával. A demokratikus erők nyomása nyilván igen nagy. Ezt tanúsítja Truman elnöknek a saját demokratikus tömegeknek szánt kijelentése, hogy a potsdami határozatokról nem térnek le. *Steal*, a józan ítélletei miatt elnémított ismert rádióhírmagyarázó, azonban elsősorban arról a nyomásról ír, amelyet a monopolok gyakorolnak a Moszkvába utazó amerikai küldöttségre. Ennek a nyomásnak látható jelei vannak az egész amerikai megszállási politikában.

¹⁾ Acheson helyettes külügyminiszter millións üzletek szerzésére használja ki hivatali értesüléseit. Egy zenátort most lepleztek le a húsipar érdekében kifejtett tevékenysége miatt. Naponta előfordulnak hasonló leplezések, amelyeket az amerikai nagyrészt természetesen tart. Dolles, a köztársasági párt külpolitikai tanácsadója, aki elkíséri Moszkvába Marshall külügyminisztert, a legnagyobb trösztök jogtanácsosa és fivére a Wallstreet egyik legnagyobb bankházának igazgatója.

Ugyanílyen jelenségek egyébként — a monopólok nyomás-gyakorlásának eszközei — azok is, amelyek a feltörő amerikai militarizmus tünetei. Mint a volt csatlós államok békeszerződéseinek előkészítése idején az atombomba kísérletek, most ugyanúgy fenyegetésnek és ijesztgetésnek szánták: Amerikának az Északi Sark-vidéken végzett katonai kísérleteit, Grönland erőszakos megvásárlását a hitelük felmondásával megfenyegetett dánoktól, az Izlandhoz intézett felszólítást, hogy lépjen be az Egyesült Államokba, az Aleutok megszállását, az angol-amerikai és az amerikai-kanadai katonai szövetségek megkötését, amelyeket újabban Franciaországra, Belgiumra és Hollandiára is ki akarnak terjeszteni és más hasonlókat.

Íde sorozhatók a kommunista-üldözések a gyarmatokon. *Kínában* a Kommunista Párt kiküldötteit a Kuomintang mellett letartóztatták és először történik meg, hogy teljesen megszakadt minden érintkezés Chang-Kai-Shek kormánya és a demokratikus erők között. *Indiában* tömegesen letartóztatják, utcai üldözések során felövik a kommunistákat. Közel és Távolkelet minden országában, ahol az angolszász befolyás érvényesül, egyre elvadultabb üldözések folyók a demokratikus erők ellen. Természetes, hogy ezek az eszközök nem érhetik el a kellő hatást, annál kevésbé, mert Nagybritannia, amelyet az amerikai politika egyre súlyosabb függőségbe sodor és amely imperialista csendőrré vált minden demokratikus és imperialista-ellenes megmozdulás elfojtására, nem támogathatja kellő súlyal és erővel az amerikai politikát, habár Bevin eddigi politikájában mindent megtett az amerikai érdekek védelmére.

Az angol politika azonban, bármilyen hűségesen szolgálja is a munkáspárti kormány a monopólok imperialista érdekeit, erősebben a tömegek befolyása alatt áll, mint az Egyesült Államoké. Addig, amíg Attlee és Bevin állnak a politika élén és végrehajtó szervezetük minden legkisebb változtatás nélkül azonos a konzervatív párt gépezetével, tetteikben, intézkedésekben és eseményekben nem jut kifejezésre a tömegnyomás. A február elején Angliában országsszerte megtartott külügyi értekezletek azonban nagyon kellemetlenek voltak Bevin számára. Bármennyire megválogatták a termékekbe hozsátott haligatóságot, a legélesebben bírálták a munkáspárti kormányt, amely folytatja a konzervatív monopólista imperialista politikát. A szénválság, amelynek következtében Angliában a háborúra emlékeztető elsötétítések mellett közel hat millió munkás maradt ideiglenesen munka nélkül, még komolyabb figyelemzvetés volt a politikai irány tarthatatlanságára. Nagybritannia Kommunista Pártjának 19-ik kongresszusán és az ezt folytatólag megrendezett birodalmi konferencián azonban már egész nyílt állásfoglalás történt az imperializmus ellen. Ez a konferencia egyedülálló jelenség volt az angol birodalom történetében. Minden gyarmati ország kommunistái elküldték delegátusaikat és a brit birodalom kénytelen volt tudomásul venni, hogy az imperializmus elleni harc élcsapata nagyon erős, szervezett és növekvő jelentőségű, különösen a gyarmati tömegeknél, amelyeket elsősorban érint és sújt az imperialista politika.

Emek kapcsán néhány eseményt kell megemlítenünk. *Az francia* kommunistáknak sikerült az angol-francia szövetségi szerződésben olyan feltételeket ki- eszközölni, amelyek, *Cachin* megjelölése szerint, biztosítják, hogy Franciaország újjáépítése elsőbbséget élvez a német újjáépítéssel szemben. Bevin alsóházi külügyi exorzéja, Moszkvába indulása előtt, lényegesen eltért eddigi beszédeitől és az együttműködés szükségessége *különleges hangsúlyt* kapott. Az, amit a francia-angol szövetségi szerződés enyhítésére értek, óriási jelentőségű Franciaország helyzetére. A szövetség így nem válik okvetlenül azzá, amit Churchill ajánlott és amelynek célja a nyugati tömb megalakítása volt. Olyan védelmi intézkedést jelenthet ez a német imperializmus feltámadásával szemben, amely lehetővé teszi Franciaországnak más hasonló szerződések megkötését, elsősorban Csehszlovákiával, mint Németország másik oldalán egyik legközvet-

lenebbül érintett államnak. A francia nemzetgyűlés külügyi vitájában azonban követelték, hogy Franciaország ujjítsa fel baráti kapcsolatait a többi kelet-európai állammal, Lengyelországgal, Jugoszláviával, Romániával és Bulgáriával is. Mivel ezek az országok ma már a népi demokráciát képviselik, a francia szándékok nem jelenthetik többé csak a régi piacok visszaszerzésére irányuló törekvéseket, hanem inkább a védelem keresését az amerikai imperializmussal szemben. Ezzel Franciaország a demokrácia legnyugatibbra tolt erőjévé válik. Erre a szerepre szüksége van, mert egyébként egyrészt azért, hogy politikájára még mindig nagy hatást gyakorol a kétszáz család imperialista és monopolisztikus törekvése, részben a súlyos gazdasági körülmények következtében — Franciaország egyelőre nagyon alárendelt szerepet játszik a nemzetközi politikában és gazdaságban.

A világgazdaság és az ennek összefüggéseit lebonyolító nemzetközi politika természetesen erősen érzi a hatását annak, hogy a nyugati nagyhatalmaknál a hatalom birtokosai monopolisztikus imperialisták. Argentína nyíltan megtagadta, hogy szakítson Francóval, Anglia és Amerika rendszeresen szállít. Olaszországban újabb fasiszta pártok szervezkednek antidemokratikus jelszavakkal. Németországban olyan magyszabású náciösszeesküvést lepleztek le, hogy még az angol-amerikai megszállhatóságok is komolynak és veszedelmesnek ítélték. Ausztria, harcrol Jugoszlávia jogos követeléseit elen, egyre inkább a nyugati imperialisták ügynökévé a népi demokrácia ellen irányuló ékké válik.

Görögországban folynak a harcok és folyik a vizsgálat. Habár ez a vizsgálat egyre letagadhatatlanabban tárja fel az egész világ előtt azt a borzalmas, embertelen terrort, amellyel az angol szuronyoktól támogatott királypárti fasiszta kormányzat fegyveres védekezésre kényszeríti a görög népet, Anglia és Amerika a megszállás további fenntartásáról tanácskoznak, Anglia anyagi segítséget kért erre a célra Amerikától, mire Marshall tábornok, külügyminiszter és Acheson külügyminiszter-helyettes bejelentette a Kongresszus titkos tanácsa előtt, hogy »át kell vállalnia a görög helyzet terheit, mert ellenkező esetben sikertelenek maradnak mindazon erőfeszítések, amelyeket az elmúlt évben tettek, hogy Európában megteremtsek az egyensúlyt a Szovjetunió ellen«. Ugyanez az Acheson bélyegezte a Szovjetunió külpolitikáját» erőszakosnak és terjeszkedőnek, »amj a szovjetkormány erőyes rendreutasítását váltotta ki. A nemzetközi monopolista körökből hallatszanak hangok, hogy a német összeesküvés és kísérőjelenségeinek jelentőségét nem kell eltúlozni. Ez azonban csak arra való, hogy elterelje a figyelmet a tényleges sugalmazókról, azokról, akik ezeket az elemeket felbátorítják, vagy a monopolista politika érdekében lázadásokat, összeesküvéseket, véres polgárháborúkat erőszakolnak rá az európai népekre.

A legyőzött fasiszta erők kísérlete, hogy újból visszatérjenek a politikai porondra, Németországon kívül is angolszász bátorításokra vezethető vissza. A magyar köztársaságellenes összeesküvés külföldi megbízottai Ausztriában angol ügynökök jelenlétében tárgyaltak az osztrák legítimistákkal a Habsburg-királyság visszaállításáról. A külföldön tartózkodó összeesküvők a bátorításon kívül angolszász országokban kaptak menedékhelyeket. Az igazi angolszász kapcsolatok leplezése pedig csak a közeljövőben várható, amikor Kovács Béla, a Kisgazdapárt főtitkárának vallomását nyilvánosságra hozzák.

A Magyar Köztársaság ellen szervezett összeesküvés súlyos és végsőkig kiélezett belpolitikai helyzetet teremtett Magyarországon. Elérkezett a pillanat, hogy tisztazzák a helyzetet, melyek azok az erők, amelyek a népi demokrácia megerősödéséért, továbbfejlődéséért és azért küzdenek, hogy Magyarország beilleszkedjék a környező demokratikus keretekbe és kik azok, akik a magyar nép ellen törnek, hogy az új osztály kiváltságait visszaszerezzék. A Kisgazdapárt vezetősége a végsőkig ment Kovács Béla védelmezésében. Így egyben a többi

összeesküvőket is védte és bátorította. Az időközben megkezdődött főtárgyaláson elhangzott vallomások azután rávilágítottak, mi készítette a kisgazdapárti vezetőséget arra, hogy ilyen állást foglaljon. Kitűnt, hogy sokkal többet és sokkal mélyebben kerültek az összeesküvésbe, mint az az első időben látható volt. A huzavonának Kovács Béla mentelmi-jogának felüggesztése körül a Szovjet Hadsereg erélyes beavatkozása vetett véget, amikor a Szovjet Hadsereg ellen elkövetett kénkedés, továbbá terrorszervezkedés miatt letartóztatták. Ez az erélyes lépés jó és hasznos következményekkel járt. A magyar úriosztálynak végre tudomásul kell vennie, hogy nem juthat többé szerephez. Magyarország nem él elszigetelten. *Ha Magyarország biztosítani kívánja függetlenségét és azt, hogy idegen imperialista befolyásoktól mentesen fejlődjék, akkor keresnie kell az együttműködést szomszédaival.* A Szovjet Szövetség és Jugoszlávia támogatására mindenkor számíthat a magyar nép demokratikus törekvéseiben, de arra is el kell készülnie a régi bomlasztó politika feltámasztóinak, hogy *határain többé nem idegen imperialista szolgálatban álló, klikk-uralmat nyögő országok állnak, hanem olyanok, amelyek a magyar népet akarják segíteni saját érdekében és nem egy klikket, amely saját népének is ellensége.* Amikor a magyar demokratikus erők most a kormánykoalíció felbontását és a választások kiírásának kockázatát is vállalták, akkor már tudták, hogy az elmúlt másfél év alatt a magyar dolgozó tömegek egyre világosabban látják helyzetüket. Magyarországot még mindig igyekeznek felhasználni — Ausztriához hasonlóan — ugyanarra a szerepre, amelyet Horthy Magyarországa játszott: *ugródeszka* kelet felé. A magyar belső meg erősödésé szerint halad előre, mennyire tudnak ellenállni a nyugati monopólista nyomásnak. A most megszavazott új, 15 millió dolláros árúhitel is egyike a kísérleteknek, hogy a magyar gazdasági életet minél jobban lekössék a nyugati monopólok számára. Magyarországnak kétségtelenül jól jön a segítség. Ez meggyorsítja a hároméves terv keresztülvitelét. A hároméves gazdasági terv nemcsak gazdasági, hanem egyben a politikai átszervezés nagy terve és a gazdasági sikerektől függ a politikai fejlődés sikere is. Az ország függetlensége azonban túlságosan nagy ár volna a nyersanyagokért és valószínű, hogy a kisebb hitelkén kívül Magyarország inkább a tervszerű cseregazdálkodást veszi igénybe az ipari nyersanyagok megszerzésére, ahogyan azt már a Szovjet Szövetséggel, Jugoszláviával és részben Romániával kötött kereskedelmi szerződések megjelölték.

A világ demokratikus tömegei ismét Moszkva felé tekintenek és onnan várják, hogy a Potsdami és Jaltai határozatok érvényesüljenek. A tanácsköztársaságok Legfelsőbb Tanácsának választásain olyan hatalmas tömegek nyilvánították bizalmukat a kommunisták és pártonkívüliek tömbje iránt, hogy a szavazástól távoymaradottak számát csak ezrelékekben lehet kifejezni. A szövetségi Legfelsőbb Tanács ülésén pedig, az új költségvetés elkészítésekor kitűnt, hogy a múlt évben, új öt éves terv első szakaszában nemcsak teljesen megvalósították az előirányzatokat, hanem nagyon sok téren túl is szárnyalták azt. Az új költségvetés már hatvan milliárd rubellel nagyobb összeget irányoz elő a gazdasági, kulturális és szociális szükségletek fedezésére, mint a múlt évben, ugyanakkor pedig öt milliárd rubellel leszállítja a hadügyi tárcák költségvetését. A Szovjet Hadsereg napjának megünneplésén a világhéke és biztonság leghatalmasabb öre mutatta meg erejét, de a Szovjet Szövetség következetesen építeni akar és hékére készülődik. Ebben a készülődésben az a világ minden kisémbere számára megnyugtató erő mutatkozik meg, hogy a Szovjet Szövetség és Hadserege a hékés építő munkában még hatalmasabb erővé fejlődik, amely nélkül többé nem lehet dönteni a világ sorsáról.

A Szovjet Szövetség, a körülötte csoportosuló új demokráciákkal az élen halad. Gazdasági válság veszélye a szocialista termelési rendszer folytán nem

fenyegeti és ugyanakkor, amikor a tőkés világban egyre nagyobb riadalommal, mind kapkodóbb elővigyázatossági és elődázó intézkedésekkel várják a gazdasági válság kirobbanását, a szovjet kormány folytatja szívós harcát, hogy a monopolisták kapkodásainak olykor kiéleződő következményeit elhárítsa a világ felől. Ez nyilvánul meg a Biztonsági Tanács ülésén, amikor Albánia védelmére kel a szovjet delegátus, tehát egy kis állam védelmében szólal fel, de akkor is, amikor egészen nagyjelentőségű kérdéstről, a leszerelésről és az atomerők ellenőrzéséről tanácskoznak.

Ha eddig, a szovjetövezeten kívül, nem is történt sok a német junker szellem kiirtására és a militarista imperializmus erőinek megsemmisítésére, néhány eredmény felmutatható. Az egyik legnagyobb jelentőségű a *porosz állam feloszlásának kimondása*. Megszűnt az a porosz állam, amely a Nagy-frigyesei erőszak terméke volt, Bismarck vasökle nyomán vált azzá az egész világra veszedelmes, békebontó nagyhatalommá, amely harminc éven belül kétszer egymásután támadt a világbékére és az emberiség nyugalomára és Hitler teremtetten meg, a porosz állam vezetésével a monopolista reakciós csúcsok és az államhatalmi csúcsoknak azt a szoros egybefonódását, amelyből a fasiszta totális állam kialakult. Poroszország jelentős részét felosztották és a porosz állam többé sohasem támadhat fel. Moszkvában gondoskodnak majd arról, hogy a szelleme se térhessen vissza kísérteni.

A külügyminiszter-helyettesek londoni értekezlete gondosan előkészítette a moszkvai tanácskozások napirendjét. Bevin moszkvai időzését arra is felhasználja, hogy a szovjet-angol együttműködés kimélyítését előkészítse. A kisemberek, a dolgozók milliói pedig bizakodással tekintenek Moszkva felé, amely most a világ minden országa kisembereinek, dolgozóinak békevágyát testesíti meg. Ez a békevágy, a nyugalom és békés fejlődés vágya jelenti azt a hatalmas erőt, amely a Szovjetunió álláspontjának erkölcsi alapon nyúit — és fékezi a monopolisztikus imperialista csúcsok tevékenységét.

1947. március 3.

FIGYELŐ

A NŐK FÖLSZABADÍTÁSA

írta: JEREMJEVA M.

A cári Oroszországban nagyon nehéz helyzete volt a nőknek. Ugyszólván semmi joguk sem volt. Az állami és a családi életben egyaránt elnyomták őket. A nőnek nem volt semmiféle politikai joga, választójoga sem. Nők nem voltak beválaszthatók se a birodalmi dumába, se a helyi önkormányzati szervekbe. A nők nem léphettek sem az állami, sem más közintézmények szolgálatába. A gyárakban igen sok nő dolgozott, azonban, bár a rendesnél hosszabb volt a munkaidejük, a női munkás csak fele annyi munkabért kapott, mint az ugyanazon munkát végző férfimunkás.

A cári törvények értelmében a feleség a férjhez, szemben teljesen függő helyzetben élt. Még saját okmányai sem voltak, csak a férj okmányába jegyezték be és ha valahova eltávozott, a férjnek joga volt a rendőrség igénybevitelével visszahozatni.

A cári Oroszországban a nő nehezen szerezhett iskolai képeztést és csak ritkán fordult elő, hogy nő tudományos kérdésekkel foglalkozzék. Nagyon kevés nőnek volt főiskolai képeztése. — egyesek külföldre utaztak, hogy ezt megszerezhessék.

A falusi nő még az elemi iskolai képzettséghez is nagyon nehezen juthatott hozzá. Legnagyobb részük még írni-olvasni se tudott és az